

סיור לימודי במרכז לבריאות הנפש שער מנשה לשופטי בית המשפט המחוזי חיפה

הסיור יתקיים במרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה ביום 27.07.2021

מרכזי הסיור הלימודי: ד"ר חונן הוברפלד, ס. מנהלת המרכז, עו"ד מאיה דינר, היועצת המשפטית

סדר היום-

09:00 – התכנסות וכיבוד קל

דברי פתיחה והצגת המרכז הרפואי- ד"ר שירלי פורטוגיז.

10:00- סיור במחלקה הפתוחה ומרפאה לנפגעי תקיפה מינית.

הכרות עם הפעילות הייחודית למחלקה ותמהיל המטופלים הייחודי לה.

מפגש עם סגן מנהלת המרכז ד"ר מולי לינדר.

11:00 – סיור בחטיבה לביטחון מירבי.

סיור במחלקות פסיכיאטריה משפטית בחטיבת היחידה לביטחון מירבי של מדינת ישראל. הצגת ייחודיות החטיבה, חדרי הפרדה ממושכת וקשירה. מפגש עם מנהלי מחלקות בחטיבה וסגן מנהלת המרכז ד"ר חונן הוברפלד.

11:45- סיור במתחם אגף השיקום.

הצגת מחלקת השיקום החדשנית והגישה הטיפולית המיוחדת לה. הצגת דירת משתקם טיפוסית ומפגש עם מנהלת המחלקה.

12:15- סיור בהוסטל ניצולי השואה.

הצגת פעילות ההוסטל, ביקור בחדר סנוזלן טיפולי. גב' אירנה לפושנר, מפקחת קלינית.

12:45-13:45 - ארוחת צהרים בבית הקפה השיקומי והסבר על בית הקפה, גב' לאה בוצר, המנהלת האדמיניסטרטיבית.

13:45-14:15- הרצאה פרופ' מוטי מרק

האשפוז בצו – כיצד ראוי לקבוע את משכו.

14:15-14:45 – הרצאה עו"ד ד"ר שמואל וולפמן

טיפול תרופתי בכפיה – דילמות ביו-אתיות ומשפטיות בהוראות אשפוז בוועדות הפסיכיאטריות.

14:45-15:15 – סיכום כבוד השופט ד"ר חן שפירא, נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה.

לכבוד:

נשיאת בית המשפט המחוזי באר שבע, כבוד השופטת רויטל יפה כ"ץ
נשיא בתי משפט השלום מחוז דרום, כבוד השופט אלון גביזון

סיכום ביקור/ת בבתי הסוהר מחוז דרום מיום 5.5.2021

בתאריך 5.5.2021 התקיים ביקור וביקורת במתחם בתי הסוהר במחוז דרום. בביקור נטלו חלק השופטים:

השופט אהרון משניות, מחוזי ב"ש

השופט עמית כהן, מחוזי ב"ש

השופט אבישי כהן, שלום ב"ש

במהלך הביקור התקיים מפגש עם מפקד המחוז, גונדר משה אוחיון. ערך סקירה במסגרתה פורטו נושא עתירות אסירים, אגפי הפרדות והטיפול באסירים בעלי מאפיינים פסיכיאטריים לרבות ביטחוניים, פירט על הניסיון של שב"ס לפתור קשיים של אסירים, בטרם הכרעה שיפוטית ועוד.

בוצע סיור בביס"ר אשל בנוכחות מפקד בית הסוהר גנ"מ ביבס וקציני מטה.

נכנסנו לאגף 8 שהינו אגף ענישה (צינוק) – מדובר בתאים הכוללים מזרון ושירותים בלבד, המקלחת הינה משותפת ודורשת הוצאה בליווי. בתאים הבחנו במספר גיוקים על הקירות, נטען כי מבצעים במקום פעולות חיתוי והדברה מעת לעת. נוכח אופי האגף, התנאים אינם פשוטים, אך סבירים.

אגף 6, הינו אגף הפרדה ארצי, כולל 8 תאים, בכל תא אסיר אחד בלבד, עם אביזרים, כגון טלוויזיה, אמצעי שמע, משחקי וידיאו וכו'. בכל תא שירותים ומקלחת. סמוך לתאים, יש שתי חצרות טיולים, לשימוש אסיר אחד בכל פעם, כולל מתקני כושר. קיים תא אחד מצולם בו מוחזק אסיר ביטחוני. המקום נראה נקי, מסודר והתנאים בו יחסית טובים.

לבקשתנו וללא תיאום מוקדם, ללא תכנון קודם, בוצע סיור באגף 21, אגף שמור. בתאים קיים מתקן שירותים ומקלחת במתקן אחד כאשר השירותים ברצפה ("בול פגיעה") ומעליהם ראש של מקלחת, - תנאים ירודים מאלו שבאגף 6. האסירים מקבלים מאוורר בקיץ, רדיאטור בחורף, מיני מקרר, מסך טלוויזיה ואביזרים שונים.

עוד באגף, תא מצולם וכן תא חללית שנועד לאסירים אובדניים, הכולל מזרון ושירותים ברצפה ללא מקלחת בתא.

נערך סיור במרפאת מומחים בבית הסוהר הכוללת מרפאות מאובזרות ל-א"ג, מרפאת עיניים וכן צילומי רנטגן המבוצעים במקום.

סיור במרכז חינוך – כולל 29 תלמידים ברמות שונות, הכיתות ממוזגות ונעימות. כמו כן, פינת חי ותכנון להקמת משתלה במקום במסגרתה ירכשו האסירים ניסיון והשכלה בתחום הגינון.

מרכז תעסוקה – כולל 4 מפעלים בתחום הנגרות והריתוך. הנגרייה מאובזרת בכלים מקצועיים לרבות חיתוך באמצעות CNC, אסירים מקבלים שכר עבור העבודה בהתאם לתפוקה של כל אחד.

לבקשתנו וללא תיאום מוקדם בוצע סיור בבימ"ר אוהלי קידר.

נכנסנו לאגף 7, באגף שני תאים של קטינים וכן תא לנשים, התאים מבודדים במחיצה מיתר תאי הבגירים באגף.

בתא הקטינים לא הייתה דלת למקלחת, נמסר כי עצורים שברו את החלון שבדלת והוזמנה אחרת. בוצע סיור באגף הפרדה ארצי בבימ"ר אוהלי קידר, גם כאן יש שתי חצרות, בהם מטיילים האסירים בליווי סוהר. הכניסה לאגף ההפרדה מתוך אגף רגיל. התאים מסודרים, כוללים שירותים ומקלחת, להם דלת מפרידה מתוך התא.

התרשמות כללית כי האסירים מקבלים תנאים סבירים, נעשה ניסיון כן לשלב כמה שיותר במסגרות לימוד ותעסוקה (למתאימים).

בברכה,

עמית כהן, אהרון משניות, אבישי כהן

ביקור רשמי בכלא שטה

מיום 13/12/21

נכחו בביקור השופטים :

א. הלמן, י. שטרית, ס. דבור, ח. סבאג, ג. צפריר.

את הביקור והסיור ליוו ס. מפקד המחוז – עמאד חמדאן, מפקד הכלא - מר איאד סביתי, היועצת המשפטית של מחוז צפון – עו"ד ענת לכיש וקצינת האסירים - הגב' מיכל בר.

מצבת האסירים :

נכון לעת הזו ישנם כ - 430 כלואים (בעתיד הקרוב כאשר שטח המחייה המינימאלי יוגדל ל - 4.5 מ"ר, תרד כמות האסירים המוחזקים בכלא שטה לכ - 380 אסירים). 77 מתוך האסירים הם אסירי עולם. מדובר בכלא ברמת ביטחון מירבית המיועד לאסירים שיתרת המאסר שלהם ממושכת. כיום (בעקבות סגירת כלא גלבע), יש גם אסירים ביטחוניים.

חזון המתקן שונה בשנים האחרונות – המגמה לתת יותר אופציות לשיקום ולטיפול. בהתאם לכך ישנם מספר מסלולי השכלה, טיפול ותעסוקה. בתכניות הטיפול משולבים כיום אסירים רבים יותר. מסלול הטיפול המינימאלי בתעבורה הוא כחצי שנה, בנושא עבירות מין כשנה וחצי – שנתיים.

כיום יש אגף לעצורים עד תום ההליכים. בעקבות שינוי המגמה והחזון – הליכי הטיפול והאבחון ההשכלתי מתחילים עוד בשלב המעצר. צעד זה בא בעקבות הניסיון המלמד כי לעיתים רבות יתרת המאסר (כשעצור הופך לאסיר) היא קצרה מדי מכדי לאפשר הליך טיפולי.

במחזור הקודם סיימו 84 אסירים את מסלול ההשכלה.

ישנם 6 מפעלי תעסוקה - כ - 120 אסירים עובדים בהם. מקבלים תגמול וכן עוברים הכשרה מקצועית. ישנם אסירים שממשיכים את עבודתם במפעל לאחר השחרור, או שבסיוע הכלא, נמצא להם מקום עבודה אחר במקצוע אותו רכשו (נגרות, מסגרות וכיוצ"ב).

במהלך הסיור ביקרנו במחלקה לטיפול באלימות והתמכרויות. נפגשנו עם אסיר, ששיתף בדרך המועילה שהוא עובר במסגרת המחלקה וסיפר על היתרון הרב שיש בקשר שלו עם העובדים הסוציאליים. הוא הביע קושי לעמוד בתשלום הפיצויים הגבוהים שהוטלו עליו, נוכח תקופת המאסר הארוכה והאפשרויות המצומצמות להשתכר בזמן המאסר. כן שוחחנו עם אסירים אחרים במחלקה שהביעו שביעות רצון מסדר היום, מהתנאים בתאים (3 אסירים בתא).

בוגרי המחלקות הטיפוליות מועברים לאגף "נס" (נקי מסמים) שם יש שימור של התכנים הטיפוליים.

ביקרנו גם באיזור הלימודים, פגשנו אסירים שאך סיימו שיעור בנושא בעלי החיים. במתחם קיימת פינת חי. הטיפול בבעלי החיים (כולל בסופי שבוע וחגים) נעשה על ידי האסירים בלבד. שוחחנו עם אסירים שלוקחים חלק בתכניות ההשכלה – הביעו שביעות רצון רבה מהמגמה בכלא לשלב אסירים בהליכים טיפוליים ושיתפו בשינויים שהם חווים במישור האישי, ביחס שלהם לזולת (לרבות קשרים משפחתיים) והכל בעקבות הליכי הפנמה ושינוי דפוסי החשיבה.

במקום ישנו חדר כושר – מאפשרים לאסירים להשתמש בו לאחר הרשמה מראש ותיאום.

במרכז היצרני – ביקרנו בנגריה ושמענו על תנאי ההעסקה של האסירים המשולבים במרכז היצרני וההכשרות המקצועיות שהם עוברים. לאחרונה הוכנס מדריך שיקנה לאסירים ידע מקצועי ויעניק להם תעודה מתאימה בסיום הקורס - בכך יתאפשר להם לעסוק בתחומים שלמדו גם מחוץ לכלא.